

แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี

Guidelines of Developing Administrators' Role in Promoting Teachers' Learner Development Research for Secondary Schools under Secondary Educational Service Area Office 4, Saraburi Province

ขนิษฐา สะโคอยู่¹ ดร.ธีระวัฒน์ มอนโธสง²
Kanittha Sadyoo¹ Dr.Teerawat Montaisong²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ที่ลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 309 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .99 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 เสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ประชากร จำนวน 42 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยประชากร ส่วนและเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านบทบาทที่มีการแสดงออกสูงสุดคือ ด้านการกำหนดนโยบาย และวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รองลงมาคือ ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และบทบาทที่มีการแสดงออกต่ำสุดคือ ด้านการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
2. แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วยแนวทาง 25 รายการโดยทุกรายการมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\mu \geq 3.50$) ซึ่งจำแนกตามบทบาท 5 ด้านพบว่า 1) ด้านการกำหนดนโยบาย และวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู มี 5 รายการ เช่น ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหา ข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างละเอียด 2) ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูมี 5 รายการ เช่น สสำรวจความต้องการ/จำเป็นในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครูต้องใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของครู 3) ด้านการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหาร, การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

¹Master of Education Program in Educational Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

²Course teacher in Master of Education Program in Educational Administration Program Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ขนิษฐา สะโคอยู่, kanittha_buay@hotmail.com

รับเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563 แก้ไข 23 พฤษภาคม 2563 ตอรับ 25 พฤษภาคม 2563

ของครู มี 5 รายการ เช่น สํารวจความต้องการ/จำเป็น ในเรื่องงบประมาณสํารับใช้เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู แก่ครูผู้สอน 4) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูมี 5 รายการ เช่น สํารวจความต้องการ/จำเป็นของครูที่ต้องการใช้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครูมี 5 รายการ เช่น สํารวจจำนวนครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สํารับให้เป็นพี่เลี้ยงถ่ายทอดความรู้ ในการการทำวิจัยแก่ครูท่านอื่น ๆ

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to investigate administrators' role in promoting teachers' learner development research 2) to investigate procedures of developing administrators' role in promoting teachers' learner development research for secondary schools under Secondary Educational Service Area Office 4 (Saraburi). The researcher conducted the research into 2 processes: 1) the study of administrators' role in promoting teachers' learner development research. A total of 309 samples were selected from teachers by using Multistage Sampling method. The research instrument was a five-rating scale questionnaire with a confidence value equivalent to .99. The data were analysed by using percentage, mean, and standard deviation; and 2) the suggestions of guidelines for developing administrators' role in promoting teachers' learner development research. The population of this study was 42, which were selected by using Purposive Sampling method. The research instrument was a five-rating scale questionnaire. The data were analysed by using percentage, mean of population, and standard deviation.

The results of the study were as follows:

1. Administrators' role in promoting teachers' learner development research were found to be average high. By sorting from the highest to the least, policy formulation and development research's planning was found to be the highest, follow by creating the conducive atmosphere and environment for learner development research, and providing budget for research at the least.
2. The 5 guidelines for developing administrators' role in promoting teachers' learner development research, including 25 approaches, were found to be higher than the specified threshold ($\mu \geq 3.50$) in the suitability and possibility, which is classified by their roles in 5 aspects as follows 1) The 5 ways of policy formulation and development research's planning, for instance, investigating and analyzing teachers' problems, shortcomings, strengths, and weaknesses for creating learner development research precisely. 2) The 5 ways of creating the conducive atmosphere and environment for learner development research, for instance, surveying the needs regarding facilities that teachers want for creating learner development research to meet teachers' needs. 3) The 5 ways of providing budget for research, for instance, surveying the needs regarding budget for promoting teachers' learner development research setting. 4) The 5 ways of promoting the progress of teachers conducting research to develop learners, for instance, surveying the needs of using experts or senior experts as a counselor for creating the research to develop learners; and 5) The 5 ways of honoring teachers who conduct the learner development research, for instance, surveying the numbers of teachers who conduct the research in order to become an advisor for other teachers.

Keywords: Guidelines of Developing Administrators' Role, Learner Development Research

ภูมิหลัง

การศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพเหมาะสม เพราะการศึกษาช่วยพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ การศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 และมาตรา 30 ได้ให้ความสำคัญกับการนำการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้สถานศึกษาคควรพัฒนากระบวนการเรียนรู้ กระบวนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 8-9)

การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเอง ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสอภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นในแนวทางปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นในการสอน (สุวิมล ว่องวานิช, 2547, หน้า 142) การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน คือ ร่องรอยของการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีระบบ หรือกระบวนการแก้ไข ปัญหาหรือแสวงหาคำตอบจากข้อสงสัยที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ของครู ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาผู้เรียนอาจเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน อย่างมีขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผนการพัฒนาสื่อหรือวิธีการนำมาใช้ในการวิจัยการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย หรือรายงานการพัฒนาผู้เรียน (ยุพธนา ปฐมวรชาติ, 2544, หน้า 60)

บทบาทหน้าที่การบริหารและการจัดการในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาได้กำหนด ขอบข่ายความรับผิดชอบงานหลักตามที่กำหนด ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยมีขอบข่ายภารกิจ หลายประการ หนึ่งในจำนวนนั้นคือการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและได้กำหนดบทบาทไว้ดังนี้ บทบาทหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษา (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนในเขตพื้นที่การศึกษา (2) ดำเนินการให้มีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถ ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (3) รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนและยกย่องครูที่มีผลงานวิจัย สำหรับสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ (1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอน (2) รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำ ผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545, หน้า 60)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 รับผิดชอบโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสระบุรี ซึ่งในจังหวัดสระบุรีมีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่รับผิดชอบ 13 อำเภอ มีสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานจำนวนทั้งหมด 21 โรงเรียน ที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4, 2560, หน้า 42-86) ได้สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการนิเทศ สู่มาตรฐานการศึกษา พบว่าโรงเรียน

มากกว่าร้อยละ 25 ที่ผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการวิจัย ทำให้ครูให้ความสำคัญในการทำการวิจัยน้อย ซึ่งการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน จะแก้ปัญหาคารเรียนการสอนของครู นักเรียน และในภาพรวมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผู้บริหารส่วนมากต่างให้ความสำคัญกับการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น แต่ขาดความต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ สร้างสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ วิจัยและนวัตกรรม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเน้นให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนได้นำกระบวนการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้นั้น ดังนั้น จึงเป็นภาระของผู้บริหารที่จะต้องให้ความสำคัญและใช้ภาวะผู้นำ และบทบาทหน้าที่ตามภารกิจของกฎหมาย ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดเป็นรูปธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4, 2560, หน้า 11)

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี ว่ามีการปฏิบัติและดำเนินการอย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี ที่เหมาะสมและเป็นไปได้ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู 5 ด้าน

1. การกำหนดนโยบาย และวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
2. การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
3. การสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
4. การส่งเสริมความก้าวหน้าของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
5. การให้ความยอมรับนับถือครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู

ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี จำนวนทั้งสิ้น 1,354 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 21 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ และครูจำนวน 309 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (อ้างอิงใน ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2552, หน้า 48 – 49)

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู

ประชากร ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มบริหารงานวิชาการ โดยเลือกแบบเฉพาะแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 42 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาของครู แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาของครู มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับแบ่งเป็น 5 ด้าน 1) ด้านการกำหนดนโยบาย และวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 2) ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และ 5) การให้ความยอมรับนับถือครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และระดับความเป็นไปได้ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับแบ่งเป็น 5 ด้าน 1) ด้านการกำหนดนโยบาย และวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 2) ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และ 5) การให้ความยอมรับนับถือครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการ
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการของโรงเรียน
มัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับขอความอนุเคราะห์ทางโรงเรียน
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน โดยผู้วิจัยได้แนบซองเปล่าพร้อมติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ผู้วิจัยโดยแจ้งระยะเวลา
ส่งคืน ภายใน 30 วัน

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีข้อมูลถูกต้อง สมบูรณ์
และครบถ้วน ทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิจัยทั้งชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ หาค่าดัชนีความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยใช้ค่าดัชนี
ความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าความเชื่อมั่น
ตามวิธีการของ Cronbranch โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากค่าสูงสุดไปค่าต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดนโยบาย และวางแผนการวิจัย
เพื่อพัฒนาผู้เรียน รองลงมาคือ ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการ
ให้ความยอมรับนับถือครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
และด้านการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน โดยทุกรายการมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์
ที่กำหนดไว้ ($\mu \geq 3.50$) ซึ่งจำแนกตามบทบาท 5 ด้าน 1) ด้านการกำหนดนโยบาย และวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนา
ผู้เรียนของครู เช่น ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหา ข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อย ของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนา
ผู้เรียนอย่างละเอียด 2) ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น สสำรวจ
ความต้องการ/จำเป็นในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครูต้องใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการ
ของครู 3) การสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น สสำรวจความต้องการ/จำเป็น ในเรื่องงบประมาณ
สำหรับใช้เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู แก่ครูผู้สอน 4) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูที่ทำ
วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น สสำรวจความต้องการ/จำเป็นของครูที่ต้องการใช้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นที่ปรึกษา

ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และ 5) ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น สสำรวจจำนวนครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สำหรับให้เป็นพี่เลี้ยงถ่ายทอดความรู้ ในการการทำวิจัยแก่ครูท่านอื่น ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดสระบุรี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1) ด้านการกำหนดนโยบายและวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับจรัญ สุขเสรี (2550, หน้า 68) ได้ศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและแผนการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทุกกลุ่มสาระกำหนดแผนงาน/โครงการทำวิจัยชั้นเรียนในแต่ละปีการศึกษา มีการประชุมชี้แจงทุกคนเพื่อให้ทราบนโยบายในการจัดการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน 2) ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับวิเชียร เกตุสิงห์ (2551, หน้า 52) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการให้โอกาสในการศึกษาอบรม การค้นคว้า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ ตลอดจนการให้คำปรึกษาแก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน 3) ด้านการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน (2557, หน้า 20) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยโดยสรรงงบประมาณ อุปกรณ์ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ปัญหา ข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยของงานวิจัย 4) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับลำพอง อินทะวิมาน (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารส่งเสริมให้ครูให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนได้รับผิดชอบโครงการวิจัยของโรงเรียน ให้ครูผู้ทำวิจัยเป็นผู้นำทางวิชาการ สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยมีโอกาสเป็นที่ปรึกษาการทำผลงานทางวิชาการให้กับครูเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ และ 5) ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับเพ็ญภา สุวรรณ (2550, หน้า 52) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาโดยหลวงจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยกล่าวว่าผู้บริหารสนับสนุนโดยการดำเนินการส่งเสริมตามนโยบายในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการยกย่องชมเชยครูผู้สอนที่ทำวิจัยและส่งเสริมให้ครูมีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิจัย และมีการช่วยเหลือครูผู้สอนในการทำวิจัยและปฏิบัติตามนโยบายแผนงานที่กำหนดไว้

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1) ด้านการกำหนดนโยบาย และวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู มี 5 รายการ เช่น ศึกษา/วิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหา ข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อย ของครูอย่างละเอียด สอดคล้องกับ (Sergiovanniv, 1987, อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2554, หน้า 6-7) กล่าวว่าหน้าที่ของการบริหารองค์การทั่วไป คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม, การวางแผน (Planning) เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายและจุดหมาย และพัฒนาแผนแม่บทและยุทธศาสตร์ในการนำไปปฏิบัติ, การจัดองค์การ (Organizing) เกี่ยวข้องกับการจัดคน เงิน และทรัพยากรทางกายภาพ

มารวมกันในวิธีที่ดีที่สุด เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมาย, การควบคุม (Controlling) เกี่ยวกับหน้าที่การประเมินผลของ
ผู้บริหาร การทบทวน การออกกฎระเบียบ การควบคุมพนักงาน การให้ข้อมูลย้อนกลับ และดูแลมาตรฐานของการบรรลุ
เป้าหมาย และการรับผิดชอบในการทะนุบำรุงภายใน รวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม, การนำ (Leading)
เกี่ยวข้องกับการนำ (Guiding) การนิเทศติดตาม (Supervising) ผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อนำแผนขององค์การไปปฏิบัติผู้ปฏิบัติ
จะต้องมีการจูงใจ มีการกำหนดความคาดหวัง และรักษาช่วงการติดต่อสื่อสารให้คงไว้ 2) ด้านการสร้างบรรยากาศ
และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมี 5 รายการ เช่น สืบสวนความต้องการ/จำเป็นที่ครูต้องใช้ในการ
ทำวิจัยให้ตรงตามความต้องการของครู สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวาณิช (2547, หน้า 78-79) กล่าวว่า เกี่ยวกับหน้าที่
ของผู้บริหารได้ 8 ประการดังนี้ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน, สนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้าน
อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก, วางระบบกระตุ้นกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือการวิจัยในชั้นเรียน, ส่งเสริม
บรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่มของครูอาจารย์ ในโรงเรียน ให้ครูมีเวลาประชุม เพื่ออภิปราย
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคน, ส่งเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานวิจัยในชั้นเรียนของครู
ในโรงเรียน, จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียน, ยกย่องให้กำลังใจสิ่งตอบแทนเป็นแรงเสริมการทำ
วิจัยในชั้นเรียนของครู, วางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน 3) ด้านการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัย
เพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 5 รายการ เช่น สืบสวนความต้องการ/จำเป็น ในเรื่องงบประมาณสำหรับใช้เพื่อสนับสนุนการทำวิจัย
สอดคล้องกับ ลัสดา กองคำ (2541, หน้า 74) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัย
ให้ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนงบประมาณอย่างจริงจัง เพื่อที่ครูจะไม่ต้องกังวลในกาวิจัยของครู และจะทำให้งานวิจัย
ของครูมีประสิทธิภาพเนื่องจากครูสามารถที่จะทุ่มเทให้ได้อย่างเต็มที่ นอกจากงบประมาณที่อยู่ในรูปแบบของเงินหรือ
อยู่ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น สื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ แหล่งข้อมูลในการทำวิจัย เพื่อจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านตัวครู
และตัวนักเรียน 4) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มี 5 รายการ เช่น สืบสวน
ความต้องการ/จำเป็นของครูที่ต้องการใช้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาในทำการศึกษา สอดคล้องกับต้องจิต
โสเมะภีร์ (2546, หน้า 25 -44) กล่าวว่า การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
และยุติธรรม แก่ครูทุกคน โดยสามารถให้การส่งเสริมความก้าวหน้าได้ ดังนี้ มอบความไว้วางใจให้โดยมอบภาระหน้าที่
ที่สำคัญให้ปฏิบัติ ให้การสนับสนุนในการทำงาน เปิดโอกาสให้ก้าวหน้าทางตำแหน่งหน้าที่การงาน และการเลื่อนตำแหน่ง
ส่งเสริมให้ครูเป็นแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ตามลำดับ พิจารณาความดีความชอบให้เป็นกรณีพิเศษ และสนับสนุน
ให้นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน 5) ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
มี 5 รายการ เช่น สืบสวนจำนวนครูที่ทำวิจัย สำหรับให้เป็นพี่เลี้ยงถ่ายทอดความรู้ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา (2556, หน้า 147-153) ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารในด้านการส่งเสริมการพัฒนาครูว่าควรมีการเผยแพร่
ผลงาน การเผยแพร่ผลงานการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นภารกิจของผู้บริหารที่ช่วยจูงใจให้ครูกระตือรือร้น
ที่จะพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การเผยแพร่ผลงาน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผลงานทางวารสารของโรงเรียน
การประชุมผู้ปกครอง การประชุมกลุ่มโรงเรียน การสัมมนาทางวิชาการ การจัดสัปดาห์การสอบ การจัดห้องเรียนตัวอย่าง
การเขียนบทความทางวิชาการ เผยแพร่ การใช้โรงเรียนเป็นฐานของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นต้น
การให้ขวัญกำลังใจ เป็นการแสดงความสนใจอย่างแท้จริงของผู้บริหารโดยการยกย่องชมเชย การประกาศเกียรติคุณ
การให้วุฒิบัตรหรือโล่ การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ การส่งเสริมให้เป็นวิทยากร การส่งเข้าร่วมประชุมสัมมนา
การส่งไปฝึกอบรมเพิ่มเติม การยกย่องให้เป็นครูดีเด่น การจัดสรรงบประมาณให้เป็นกรณีพิเศษ การส่งเสริมการจัดการ
เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการกำหนดนโยบาย และวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนดแผนงาน โครงการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา

1.2 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารควรอนุญาตให้ครูไปราชการ เพื่อศึกษาหาความรู้ในการทำวิจัย

1.3 ด้านการสนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน และชุมชนเพื่อใช้ในการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู

1.4 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

1.5 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูที่ทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้นำผลงานไปเผยแพร่เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดสระบุรี โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือการวิจัยและพัฒนาจะทำให้ได้ข้อค้นพบที่ละเอียด ลึกและผลจากการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาได้

2.2 ควรศึกษารูปแบบการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

เอกสารอ้างอิง

จรัญ สุขเสรี. (2550). การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ต้องจิตร์ โสมะภีร์. (2546). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2552). การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: บิสิเนสสแควร์แอนด์ดี.

เพ็ญญา สุวรรณ. (2550). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาโดยหลวง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ยุทธนา ปฐมวรชาติ. (2544). การวิจัยในชั้นเรียน: แนวคิดการปฏิบัติสู่การพัฒนาผู้เรียนที่แท้จริง. วารสารวิชาการ, 4(10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.

ลัสดา กองคำ. (2541). การศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ลำพอง อินทะวิมาน. (2553). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2551). *การวิจัยเชิงปฏิบัติ คู่มือการทำวิจัย*. กรุงเทพฯ: มงคลการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. (2560). *รายงานผลการดำเนินงานโครงการคาราวานนิเทศ 100% สู่มาตรฐานการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2560*. ปทุมธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2557*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ 2544*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *บทวิเคราะห์สถานภาพการพัฒนาครูทั้งระบบและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). *หลักการบริหารและทฤษฎีการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุวิมล วงวานิช. (2547). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.